

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ДАР БОРАИ ИТТИҲОДИЯҲОИ ҶАМЪИЯТӢ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с.2007, №5, мод.363; с.2008, №3, мод.202; с.2010, № 7, мод.554; с.2013, № 3, мод. 202; с.2015, №7-9, мод.700, №11, мод.963)
(Қонуни ҶТ аз 20.03.2008 [№ 384](#), аз 21.07.2010 [№ 621](#), аз 19.03.2013 [№ 962](#), аз 8.08.2015 [№ 1210](#), аз 23.11.2015 [№ 1242](#), аз 2.01.2019 [№ 1575](#))

Боби 1. Муқаррароти умумӣ

Моддаи 1. Муносибатҳое, ки Қонуни мазкур танзим мекунад

Қонуни мазкур муносибатҳои ҷамъиятӣ оид ба амалӣ намудани ҳуқуқи шаҳрвандон ба муттаҳидшавӣ дар иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, таъсис додан, фаъолият намудан, азнавташкилдихӣ ва барҳамдиҳии иттиҳодияҳои ҷамъиятиро ба танзим медарорад.

Моддаи 2. Доираи амали Қонуни мазкур

Амали Қонуни мазкур тамоми иттиҳодияҳои ҷамъиятиро фаро мегирад, ки бо тартиби муқарраргардида таъсис дода шудаанд, ба истиснои иттиҳодияҳои ҷамъиятиро (ташкилотҳои динӣ, ҳизбҳои сиёсӣ, иттифоқҳои касаба ва дигар иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ), ки тартиби таъсис ва фаъолияти онҳоро қонунҳои алоҳида ба танзим медароранд.

Моддаи 3. Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ

Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон иборат мебошад.

Моддаи 4. Ҳуқуқи шаҳрвандон ба муттаҳидшавӣ

1. Ҳуқуқи шаҳрвандон ба муттаҳидшавӣ ҳуқуқи дар асоси ихтиёрӣ бо мақсади ҳифзи манфиатҳои умумӣ ва ноил гардидан ба мақсадҳои умумӣ таъсис додани иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, шомил шудан ба иттиҳодияҳои ҷамъиятии мавҷуда ё худдорӣ кардан аз шомилшавӣ ба онҳо, инчунин аз ин иттиҳодияҳо бе мамониат баромаданро дар бар мегирад.

2. Шаҳрвандон ҳуқуқ доранд мустақилона, бе иҷозати пешакии мақомоти давлатӣ иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ таъсис диҳанд, инчунин ба ин гуна иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ бо шартҳои риоя кардани меъёрҳои оинномавии онҳо дохил шаванд.

Моддаи 5. Иттиҳодияи ҷамъиятӣ

Иттиҳодияи ҷамъиятӣ - иттиҳоди ихтиёрӣ, худидора ва ғайритиҷоратии шаҳрвандон мебошад, ки дар асоси умумияти манфиатҳо барои амалӣ намудани мақсадҳои муттаҳидгардидаанд, ки дар оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ нишон дода шудаанд.

Моддаи 6. Муассисон, аъзо ва иштирокчиёни иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Муассисони иттиҳодияи ҷамъиятӣ шахсони воқеӣ ва шахсони ҳуқуқӣ - иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ мебошанд, ки анҷуман, конференсия, маҷлиси умумӣ ё маҷлиси таъсисиро даъват кардаанд ва дар он оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ қабул карда шуда, мақомоти роҳбарикунанда ва назорату тафтишии он ташкил карда шудааст. Муассисони иттиҳодияи ҷамъиятӣ ҳуқуқ ва вазифаҳои баробар доранд.

2. Аъзои иттиҳодияи ҷамъиятӣ шахсони воқеӣ мебошанд, ки ҳавасмандии онҳо барои иҷрои яқояи вазифаҳои ин иттиҳодия мувофиқи меъёрҳои оинномаи он бо аризаи шахсӣ ё ҳуҷжатҳои дахлдор ба расмият дароварда мешавад. Ин имконият медиҳад, ки шумораи аъзои иттиҳодияи ҷамъиятӣ ба ҳисоб гирифта шавад. Аъзои иттиҳодияи ҷамъиятӣ ҳуқуқ ва вазифаҳои баробар доранд.

Аъзои иттиҳодияи ҷамъиятӣ ҳуқуқ доранд ба мақомоти роҳбарикунанда ва назорату тафтишии ин иттиҳодия интихоб кунанд ва интихоб шаванд, инчунин фаъолияти мақомоти роҳбарикунандаи иттиҳодияи ҷамъиятиро мувофиқи оинномаи он назорат намоянд.

Аъзои иттиҳодияи ҷамъиятӣ мувофиқи талаботи меъёрҳои оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ ҳуқуқи вазифаҳо доранд ва дар сурати риоя накардани талаботи пешбининамудаи оиннома аз иттиҳодияи ҷамъиятӣ метавонанд хориҷ карда шаванд.

3. Иштирокчиёни иттиҳодияи ҷамъиятӣ шахсони воқеие мебошанд, кк мақсадҳои иттиҳодияи мазкур ва (ё) иқдоми мушаххаси онро дастгирӣ мекунанд, дар фаъолияти он бе барасмиятдарории ҳатмии шартҳои иштироки худ ширкат меварзанд, агар оиннома тартиби дигари иштироки онҳоро пешбинӣ накарда бошад.

Моддаи 7. Шаклҳои ташкилию ҳуқуқи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ

Иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ дар шаклҳои ташкилию ҳуқуқи зерин метавонанд таъсис дода шаванд:

- ташкилоти ҷамъиятӣ;
- ҳаракати ҷамъиятӣ;
- мақомоти худфаъолияти ҷамъиятӣ.

Моддаи 8. Ташкилоти ҷамъиятӣ

1. Ташкилоти ҷамъиятӣ иттиҳодияи ҷамъиятиёе мебошад, ки чун қоида, дар асоси узвият таъсис ёфта, барои фаъолияти якҷояи шаҳрвандони муттаҳидшуда ҷиҳати ҳифзи манфиатҳои умумӣ ва ба даст овардани мақсадҳои оинномавӣ таъсис дода шудааст.

2. Мақомоти олии роҳбарикунандаи ташкилоти ҷамъиятӣ анҷуман, конференсия ё маҷлиси умумӣ мебошад. Мақомоти роҳбарикунандаи ташкилоти ҷамъиятӣ мақомоти интихобии дастаҷамъӣ мебошад, ки он ба анҷуман, конференсия ё маҷлиси умумӣ ҳисоботдиҳанда аст.

Моддаи 9. Ҳаракати ҷамъиятӣ

1. Ҳаракати ҷамъиятӣ иттиҳодияи ҷамъиятии оммавӣ мебошад, ки аз иштирокчиён иборат буда, узвият надорад, амалӣ намудани мақсадҳои иҷтимоӣ ва дигар мақсадҳои ҷамъиятии муфидро дорад, ки онҳоро иштирокчиёни ҳаракати ҷамъиятӣ дастгирӣ менамоянд.

2. Мақомоти олии роҳбарикунандаи ҳаракати ҷамъиятӣ анҷуман, конференсия ё маҷлиси умумӣ мебошад. Мақомоти роҳбарикунандаи ҳаракати ҷамъиятӣ мақомоти машваратии интихобӣ мебошад, ки на камтар аз даҳ нафар иборат буда, ба анҷуман, конференсия ё маҷлиси умумӣ ҳисоботдиҳанда аст.

3. Дар сурати ба қайди давлатӣ гирифта шудани ҳаракати ҷамъиятӣ мақомоти роҳбарикунандаи он ҳуқуқи шахси ҳуқуқиро аз номи ҳаракати ҷамъиятӣ амалӣ менамояд ва вазифаҳои онро мувофиқи оиннома иҷро мекунад.

Моддаи 10. Мақомоти худфаъолияти ҷамъиятӣ

Мақомоти худфаъолияти ҷамъиятӣ иттиҳодияи ҷамъиятии беузвият ва ғайрирасмӣ буда, тартиби таъсис ва фаъолияти онро қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба танзим медарорад (*Қонуни ҚТ аз 20.03.2008 № 384*).

Моддаи 11. Иттифоқҳои (ассотсиатсияҳои, шўроҳои) иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ

Иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ҳуқуқ доранд иттифоқҳои (ассотсиатсияҳои, шўроҳои) иттиҳодияҳои ҷамъиятиро таъсис диҳанд. Ба чунин иттифоқҳо (ассотсиатсияҳо, шўроҳо) шаҳрвандон, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, шахсони ҳуқуқӣ, мақомоти давлатӣ ҳуқуқи шомил шуданро доранд.

Моддаи 12. Ҳудуди фаъолияти иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ

1. Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмилалӣ, ҷумҳуриявӣ ва маҳаллӣ таъсис ёфта, амал мекунанд.

2. Иттиҳодияи ҷамъиятии байналмилалӣ иттиҳодияи ҷамъиятиёе мебошад, ки он дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дар қаламрави як ё якчанд давлатҳои хориҷӣ фаъолият намуда, намоёндагӣ ва филиали худро дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ва як ё якчанд давлатҳои хориҷӣ дорад ё мақсад дорад мувофиқи оиннома ин воҳидҳоро дошта бошад (*Қонуни ҚТ аз 19.03.2013 № 962*).

3. Иттиҳодияи ҷамъиятии ҷумҳуриявӣ иттиҳодияи ҷамъиятиёе мебошад, ки фаъолияти худро мувофиқи мақсадҳои оинномавӣ метавонад дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ намояд, намоёндагӣ ва филиалҳо дошта бошад (*Қонуни ҚТ аз 19.03.2013 № 962*).

4. Иттиҳодияи ҷамъиятии маҳаллӣ иттиҳодияи ҷамъиятие мебошад, ки мувофиқи мақсадҳои оинномавиаш дар ҳудуди воҳиди марзию маъмурии вилоят, шаҳр ва ноҳия фаъолият мекунад.

5. Иттиҳодияҳои ҷамъиятии ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ метавонанд дар номи худ калимаҳои "Ҷумҳурии Тоҷикистон", "Тоҷикистон"-ро бе иҷозати махсуси мақоми давлатии салоҳиятнок ва бе супоридани ҳама гуна пардохтҳо истифода намоянд.

Моддаи 13. Принципҳои таъсис ва фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ ба принципҳои ихтиёрӣ, баробарҳуқуқӣ, худидорақунӣ ва қонуният асос меёбад. Иттиҳодияи ҷамъиятӣ дар муайян кардани сохтори дохилӣ, мақсад, шакл ва тарзу усулҳои фаъолияти худ озод мебошад.

2. Фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ ошкоро буда, маълумот дар бораи ҳуҷҷатҳои таъсисӣ ва барномавии он бояд дастраси омма бошад.

3. Сохтор ва фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ бояд ба меъёрҳои демократӣ мувофиқ бошанд. Фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ набояд ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрвандро, ки Конститутсияи (Сарқокунӣ) Ҷумҳурии Тоҷикистон кафолат додааст, вайрон ва ё маҳдуд намоянд.

Моддаи 14. Маҳдудият барои таъсис ва фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Таъсис ва фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятие, ки наҷодпарастӣ, миллатгаройӣ, ҳусумат, бадбинӣ иҷтимоӣ ва мазҳабиро тарғиб мекунад ва ё барои зӯран сарнагун кардани сохтори конститутсионӣ ва ташкили гурӯҳҳои мусаллаҳ даъват менамоянд, манъ аст.

2. Таъсис ва фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятие, ки ба ҳуқуқ ва манфиатҳои қонунии шаҳрвандон, ба саломатии одамон ва ба ахлоқи ҷамъиятӣ суиқасд мекунад, манъ аст.

Моддаи 15. Давлат ва иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ

1. Дахлати мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва шахсони мансабдори онҳо ба фаъолияти иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, ҳамчунин дахлати иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ба фаъолияти мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва шахсони мансабдори онҳо манъ аст.

2. Давлат риояи ҳуқуқ ва манфиатҳои қонунии иттиҳодияҳои ҷамъиятиро таъмин мекунад, ба онҳо додани имтиёзҳо ва афзалиятҳои андозсупорӣ ва дигар имтиёзҳо ба тариқи қонунгузорӣ танзим менамоянд.

Дастгирии давлатӣ дар шакли маблағҷудокунии мақсаднок (грантҳои давлатӣ) ба барномаҳои ҷудоғонаи барои ҷомеа муфиди иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ мувофиқи дарҳости онҳо, бастанӣ шартномаҳои гуногун, аз он ҷумла барои иҷро кардани қор ва хизматрасонӣ, супориши иҷтимоӣ барои иҷрои барномаҳои гуногуни давлатӣ ба доираи номаҳдуди иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ дар асосҳои озмун ифода ёфта метавонад.

3. Масъалаҳое, ки ба манфиатҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ дахл доранд, дар ҳолатҳои пешбининамудаи қонун аз тарафи мақомоти ҳокимият ва идоракунии давлатӣ бо иштироки иттиҳодияҳои ҷамъиятии дахлдор ё бо мувофиқаи онҳо ҳал карда мешаванд.

4. Ба қормандони қироии дастгоҳи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи меҳнат ва суғуртаи иҷтимоӣ паҳн мегардад.

Боби 2. Таъсиси иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ

Моддаи 16. Таъсиси иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Иттиҳодияи ҷамъиятӣ бо ташаббуси муассисони он - на қамтар аз се нафар шахси воқеӣ таъсис дода мешавад.

Муассисони иттиҳодияи ҷамъиятӣ дар қатори шахсони воқеӣ шахсони ҳуқуқӣ - иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ низ шуда метавонанд.

2. Қарорҳо дар бораи таъсиси иттиҳодияи ҷамъиятӣ, дар бораи тасдиқ кардани оинномаи он ва дар бораи ташкили мақомоти роҳбарикунанда ва назорату тафтиш дар анҷуман, конференсия, маҷлиси умумӣ ё маҷлиси таъсисӣ қабул карда мешаванд. Аз вақти қабули қарорҳои мазкур иттиҳодияи ҷамъиятӣ таъсисёфта ҳисобида мешавад. Муассисоне, ки иттиҳодияи ҷамъиятиро ба сифати шахси ҳуқуқӣ таъсис медиҳанд, ўҳдадоранд дар мўҳлати як моҳ баъди таъсисдиҳӣ ҳуҷҷатҳои таъсисиро барои бақайдгирии давлатӣ ба мақомоти бақайдгиранда пешниҳод намоянд.

3. Иттиҳодияи ҷамъиятӣ аз вақти бақайдгирии давлатӣ ҳуқуқи шахси ҳуқуқиро пайдо мекунад.
4. Хориҷ карда шуд (*Қонуни ҶТ аз 20.03.2008 № 384*).

Моддаи 17. Талаботе, ки ба муассисон, аъзо ва иштирокчиёни иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ пешниҳод карда мешавад

1. Шаҳрвандоне, ки ба синни 18-солагӣ расидаанд, муассис, аъзо ва иштирокчии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ шуда метавонанд, агар Қонуни мазкур дигар тартибро муқаррар накарда бошад.

2. Шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд баробари шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон муассис, аъзо ва иштирокчии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ шуда метавонанд, ба шарте ки ҷои доимии зисти онҳо Ҷумҳурии Тоҷикистон бошад ё гувоҳномаи иқомат дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дошта бошанд. Ҳолатҳои маҳдуд кардани ин ҳуқуқи шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрвандро қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалии зътирофкардаи Тоҷикистон муқаррар менамоянд.

3. Шаҳрвандоне, ки ба синни 14-солагӣ расидаанд, аъзо ва иштирокчии иттиҳодияҳои ҷамъиятии ҷавонон шуда метавонанд.

4. Шаҳрвандоне, ки ба синни 8-солагӣ расидаанд, аъзо ва иштирокчии иттиҳодияҳои ҷамъиятии кӯдакон шуда метавонанд.

5. Танҳо шаҳрвандони ба балоғатрасида, ки дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон доимӣ зиндагӣ мекунанд, роҳбарони иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, инчунин аъзои мақомоти назорату тафтишии онҳо шуда метавонанд.

6. Шарт ва тартиби пайдо кардани узвият, гум кардани узвият, инчунин шартҳои баромадан аз сафи аъзои иттиҳодияҳои ҷамъиятиро аз рӯи синнусол оинномаҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятии дахлдор муайян мекунанд.

7. Дар ҳуҷҷатҳои расмӣ талаби нишон додани узвият ё иштирок дар ин ё он иттиҳодияи ҷамъиятӣ манъ аст. Мансубияти шаҳрвандон ба иттиҳодияи ҷамъиятӣ асоси маҳдуд кардани ҳуқуқи озодиҳои онҳо ва шартҳои аз тарафи давлат ба онҳо додани ягон имтиёз ё бартарият шуда наметавонад.

8. Муассис, аъзо ва иштирокчии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ инҳо буда наметавонанд:

- мақомоти ҳокимияти давлатӣ (ба истиснои ҳолате, ки дар моддаи 11 Қонуни мазкур пешбинӣ шудааст);

- шахсони ҳуқуқӣ (ба истиснои ҳолатҳои, ки дар моддаҳои 6, 11 ва 16 Қонуни мазкур пешбинӣ шудаанд);

- шахсоне, ки алоқамандии онҳо бо ташкилотҳои террористӣ, Экстремистӣ (ифротгарой) ва сепаратистӣ аз тарафи суд муайян шудааст.

9. Ҳангоми таъсиси иттиҳодияи ҷамъиятӣ дар шакли ташкилоти ҷамъиятӣ муассисони ин ташкилот бевосита аъзои он гардида, ҳуқуқ ва вазифаҳои дахлдор пайдо менамоянд.

10. Дар вақти таъсиси иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ дар дигар шаклҳо ҳуқуқ ва вазифаҳои муассисони онҳо дар оинномашон нишон дода мешаванд.

Моддаи 18. Оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ бояд инҳоро пешбинӣ намояд:

- ном, мақсади иттиҳодияи ҷамъиятӣ, шакли ташкилию ҳуқуқии он;

- сохтори иттиҳодияи ҷамъиятӣ, мақомоти роҳбарикунанда ва назорату тафтиши иттиҳодияи ҷамъиятӣ, ҳудуди фаъолияти ҳамин иттиҳодияи ҷамъиятӣ;

- шартҳо ва тартиби пайдо ва гум кардани узвият дар иттиҳодияи ҷамъиятӣ, ҳуқуқ ва вазифаҳои аъзои ин иттиҳодия (танҳо барои иттиҳодияҳои, ки узвиятро пешбинӣ менамоянд);

- салоҳият ва тартиби ташкили мақомоти роҳбарикунандаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ, мӯҳлат ва ваколати онҳо, маҳалли ҷойгиршавии мақомоти доимии роҳбарикунанда;

- тартиби ворид намудани тағйиру иловаҳо ба оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ;

- сарчашмаҳои ташаккули маблағҳо ва дигар молу мулкҳои иттиҳодияи ҷамъиятӣ, ҳуқуқи иттиҳодияи ҷамъиятӣ ва намоёндагиву филиалҳои он оид ба идоракунии амвол (*Қонуни ҶТ аз 19.03.2013 № 962*);

- тартиби азнавташкилдихӣ ва барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ.

2. Оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ тасвири рамзи ин иттиҳодияро дошта метавонад.

3. Дар оиннома метавонанд дигар муқаррароти марбут ба фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ, ки ба қонунҳо муҳолифат намекунад, пешбинӣ карда шаванд.

Моддаи 19. Ном ва рамзи иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Номи иттиҳодияи ҷамъиятӣ, парчам, нишон, вимпелҳо ва дигар рамзҳо, агар онҳо бошанд, аз ном ва рамзҳои дигар шахсони ҳуқуқӣ, аз ҷумла онҳое, ки бо қарори суд барҳам дода шудаанд ва ё фаъолияти худро қатъ кардаанд, бояд фарқ кунанд.

2. Рамзи иттиҳодияи ҷамъиятӣ набояд ба рамзҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин ба рамзҳои давлатҳои хориҷӣ монанд бошад ва ҳуқуқи моликияти зеҳнро вайрон намояд. Истифодаи тасвири нишони давлатӣ дар мўҳр ва бланкаҳои фирмавии иттиҳодияи ҷамъиятӣ манъ аст.

3. Ном ва рамзи иттиҳодияи ҷамъиятӣ барои тарғибу ташвиқи мақсад ва тарзу усулҳои амалиёте, ки дар моддаи 14 Қонуни мазкур нишон дода шудаанд, набояд истифода шаванд.

4. Иттиҳодияи ҷамъиятӣ ҳуқуқ дорад дар номи худ номи шаҳрвандро танҳо бо ризоияти ӯ, дар сурати ҷавидани ин шаҳрванд, дар асоси васиятномаи ба таври нотариалӣ тасдиқшудаи вай ва дар сурати набудани васиятнома бо розигии ҳамсар, волидайн ва ё фарзандони болиғи шахси ҷавида истифода намояд. Агар шахсони номбурда мавҷуд набоянд, масъалаи истифодаи номи шаҳрвандро дар номи иттиҳодияи ҷамъиятӣ ҳуди ҷамъият ҳал мекунад.

Моддаи 20. Тартиби истифодаи номи иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Номи расмии иттиҳодияи ҷамъиятӣ бояд ба шакли он ва ҳудуди фаъолияти он ишора дошта бошад.

2. Дар номи иттиҳодияи ҷамъиятӣ истифода кардани номи мақомоти ҳокимият ва идоракунии давлатӣ, ҳизбҳои сиёсии дар Ҷумҳурии Тоҷикистон амалкунанда, инчунин ҳизбҳои сиёсӣ, ки фаъолияти онҳо бо тартиби судӣ барҳам дода шудаанд ё бо тартиби худбарҳамдиҳӣ фаъолиятшонро қатъ кардаанд, мумкин нест.

Моддаи 21. Бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Барои ба даст овардани ҳуқуқи шахси ҳуқуқӣ иттиҳодияи ҷамъиятӣ бояд ба қайди давлатӣ гирифта шавад.

2. Бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятиро Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Раёсатҳои адлияи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон ва вилоятҳо (минъбад - мақомоти бақайдгиранда) анҷом медиҳанд.

3. Бақайдгирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмилалӣ ва ҷумҳуриявӣ, инчунин иттиҳодияҳои ҷамъиятии маҳаллиро, ки фаъолияти онҳо мувофиқи оинномаҳои дар ҳудуди шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ амалӣ мегарданд, Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом медиҳад (*Қонуни ҶТ аз 21.07.2010 № 621*).

4. Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бинобар бақайдгирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ дорои воқолатҳои зерин мебошад (*Қонуни ҶТ аз 21.07.2010 № 621*):

- санҷиши ҳуқуқи ҳуҷҷатҳои таъсисии иттиҳодияҳои ҷамъиятии ҷумҳуриявӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятии маҳаллии дар ҳудуди шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ ҷойгирбуда, иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмилалӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгирбуда;

- санҷиши ҳуқуқи ҳуҷҷатҳои таъсисии намояндагӣ ва филиалҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятии ҷумҳуриявии дар ҳудуди шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ ҷойгирбуда, иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмилалӣ давлатҳои хориҷӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмилалӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгирбуда, инчунин қайди баҳисобгирии онҳо;

- додани Шаҳодатнома дар бораи бақайдгирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятии ҷумҳуриявӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятии маҳаллии дар ҳудуди шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ ҷойгирбуда, иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмилалӣ давлатҳои хориҷӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмилалӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгирбуда;

- додани нусха аз Феҳристи ягонаи давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва қайди баҳисобгирии намояндагӣ ва филиалҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмилалӣ давлатҳои хориҷӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмилалӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгирбуда;

- пешбурди Феҳристи ягонаи давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ;

- пешбурди қайди баҳисобгирии намояндагӣ ва филиалҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ;

- муайян намудани тартиби пешбурди Феҳристи ягонаи давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва тартиби қайди баҳисобгирии намояндагӣ ва филиалҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ;

- иҷрои дигар ваколатҳои пешбининамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон (*Қонуни ҶТ аз 21.07.2010 № 621*).

5. Бақайдгирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятии маҳаллии дар ҳудуди Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон ва вилоятҳои ҷойгирбударо раёсатҳои адлияи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон ва вилоятҳои анҷом медиҳанд (*Қонуни ҶТ аз 21.07.2010 № 621*).

6. Раёсатҳои адлияи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон ва вилоятҳои бинобар бақайдгирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ дорои ваколатҳои зерин мебошанд (*Қонуни ҶТ аз 21.07.2010 № 621*):

- санҷиши ҳуқуқии ҳуҷҷатҳои таъсисии иттиҳодияҳои ҷамъиятии дар ҳудуди вилоят воқеъбуда;
- санҷиши ҳуқуқии ҳуҷҷатҳои намояндагӣ ва филиалҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятии ҷумҳуриявӣ;
- додани Шаҳодатнома дар бораи бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ;
- додани нусха аз Феҳристи давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва қайди баҳисобгирии намояндагӣ ва филиалҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ (вобаста ба ҳудуди дахлдор);
- пешбурди Феҳристи давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятии ҳудудҳои дахлдор;
- ҳар моҳ пешниҳод намудани маълумот ба Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи бақайдгирии давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва қайди баҳисобгирии намояндагӣ ва филиалҳо;
- иҷрои ваколатҳои дигари пешбининамудаи Қонуни мазкур (*Қонуни ҶТ аз 21.07.2010 № 621*).

7. Барои бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ ба мақомоти бақайдгиранда ҳуҷҷатҳои зерин пешниҳод карда мешаванд:

- ариза, ки онро аъзои мақомоти роҳбарикунандаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ имзо кардаанд ва дар он насаб, ном, номи падар, ҷойи истиқомат ва телефонҳои робита нишон дода шудаанд;

- оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ дар ду нусха бо забони давлатӣ ва бо хоҳиши ташкилоти ҷамъиятӣ ду нусха бо забони муоширати байни миллатҳо;

- иқтибос аз протоколи анҷуман, конференсия, маҷлиси умумӣ ё маҷлиси таъсисӣ, ки дар бораи таъсиси иттиҳодияи ҷамъиятӣ, тасдиқи оиннома, ташкил кардани мақомоти роҳбарикунанда ва мақоми назорату тафтиши он маълумот дорад;

- маълумот дар бораи муассисони иттиҳодияи ҷамъиятӣ: барои шахсони воқеӣ - насаб, ном, номи падар, соли таваллуд, ҷои сукунат, шаҳрвандӣ (бо имзохояшон тасдиқ мегардад) ва нусхаи шиноснома ё дигар ҳуҷҷате, ки шахсиятро тасдиқ мекунад; барои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ҳангоми таъсиси иттифоқи (ассотсиатсия, шӯро) иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ нусхаи шаҳодатномаҳо дар бораи бақайдгирии давлатии оинномаи ин иттиҳодияҳо, иқтибос аз протоколи маҷлиси мақомоти роҳбарикунандаи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, бо қарор дар бораи таъсиси иттифоқи (ассотсиатсия, шӯро) иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, инчунин нусхаи шартномаи таъсисӣ;

- аризаи шахсоне, ки дар моддаи 19 Қонуни мазкур нишон дода шудаанд, дар бораи розигӣ ба истифодаи номи шаҳрванд дар номи иттиҳодияи ҷамъиятӣ;

- ҳангоми аз тарафи иттиҳодияи ҷамъиятӣ истифода бурдани рамзи тахти Ҷимояи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ҳифзи моликияти зеҳнӣ ё ҳуқуқи муаллифӣ қарордошта - ҳуҷҷатҳое, ки ҳуқуқи истифодаи онро тасдиқ мекунад;

- ҳуҷҷати пардохти боҷи давлатӣ;

- ҳуҷҷат дар бораи нишони (маҳалли ҷойгиршавии) мақомоти роҳбарикунандаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ;

- барои иттиҳодияҳои ҷамъиятии ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ протоколҳои анҷуманҳо, конференсияҳо, маҷлисҳои умумӣ ё маҷлисҳои таъсисии воҳидҳои сохторӣ.

8. Тағйироте, ки ба оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ ворид карда мешаванд, бо ҳамон тартиб ва дар ҳамон мӯҳлате, ки барои бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ муқаррар карда шудааст, ба қайди давлатӣ гирифта мешаванд ва онҳо аз вақти ҷунин бақайдгирӣ эътибори ҳуқуқи пайдо мекунад.

9. Барои бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ, тағйироте, ки ба оинномаи он дохил карда мешаванд, бо тартиб ва ба андозаи муқаррарнамудаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи боҷи давлатӣ" боҷи давлатӣ ситонида мешавад.

10. Бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ дар давоми як моҳ аз рӯзи пешниҳоди тамоми ҳуҷҷатҳои дар ҳамин модда номбаршуда анҷом ёфта, ба иттиҳодияи ҷамъиятӣ шаҳодатнома дар бораи бақайдгирии давлатӣ дода мешавад (*Қонуни ҶТ аз 21.07.2010 № 621*).

Моддаи 21(1). Додани нусхаи (дубликати) Шаҳодатнома дар бораи бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ

(Қонуни ҶТ аз 21.07.2010 № 621)

Дар сурати гум кардан ва дигар ҳолатҳои зарурӣ дар асоси аризаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ, мақоми бақайдгиранда дар давоми 10 рӯз нусхаи (дубликати) Шаҳодатнома дар бораи бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятиро медиҳад *(Қонуни ҶТ аз 21.07.2010 № 621)*.

Моддаи 22. Қайди баҳисобгирии намояндагиҳо ва филиалҳои иттиҳодияи ҷамъиятӣ ё рад кардани қайди баҳисобгирии онҳо

(Қонуни ҶТ аз 19.03.2013 № 962)

1. Намояндагиҳо ва филиалҳои "иттиҳодияи ҷамъиятӣ, аз ҷумла иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмилалӣ давлатҳои хориҷӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмилалӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгирбуда бояд аз қайди баҳисобгирӣ гузаранд *(Қонуни ҶТ аз 21.07.2010 № 621, аз 19.03.2013 № 962)*.

2. Қайди баҳисобгирии намояндагиҳо ва филиалҳои иттиҳодияи ҷамъиятиро мақомоти бақайдгиранда анҷом медиҳад *(Қонуни ҶТ аз 19.03.2013 № 962)*.

3. Барои қайди баҳисобгирии намояндагӣ ё филиалҳои иттиҳодияи ҷамъиятӣ ҳуҷҷатҳои зерин пешниҳод карда мешаванд *(Қонуни ҶТ аз 21.07.2010 № 621)*:

- 1) аризаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ дар бораи қайди баҳисобгирии намояндагӣ ё филиали он;
- 2) нусхаи аз тарафи нотариуси давлатӣ тасдиқшудаи ҳуҷҷатҳои таъсисии иттиҳодияи ҷамъиятӣ, ки намояндагӣ ё филиал таъсис медиҳад;
- 3) қарори иттиҳодияи ҷамъиятӣ:
 - а) дар бораи таъсиси намояндагӣ ё филиал *(Қонуни ҶТ аз 19.03.2013 № 962)*;
 - б) дар бораи тасдиқи Низомнома;
 - в) дар бораи таъин намудани роҳбари намояндагӣ ё филиал;
 - 4) Низомномаи намояндагӣ ё филиали иттиҳодияи ҷамъиятӣ;
 - 5) ваколатнома, ки ба роҳбари намояндагӣ ё филиали иттиҳодияи ҷамъиятӣ дода шудааст;
 - 6) ҳуҷҷати тасдиқкунандаи маҳалли ҷойгиршавии намояндагӣ ё филиали иттиҳодияи ҷамъиятӣ;
 - 7) қитансия ё нусхаи супориши пардохтӣ дар бораи пардохти боҷи давлатӣ тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон *(Қонуни ҶТ аз 21.07.2010 № 621)*.

4. Маълумот дар бораи намояндагӣ ё филиалҳои иттиҳодияи ҷамъиятӣ ба Феҳристи ягонаи давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ворид карда мешавад *(Қонуни ҶТ аз 21.07.2010 № 621)*.

5. Қайди баҳисобгирии намояндагӣ ё филиалҳои иттиҳодияи ҷамъиятӣ дар давоми 10 рӯз аз рӯзи пешниҳоди тамоми ҳуҷҷатҳои дар ҳамин модда номбаршуда анҷом ёфта, ба намояндагӣ ё филиали иттиҳодияи ҷамъиятӣ иқтибос аз қайди баҳисобгирии намояндагӣ ва филиалҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ дода мешавад *(Қонуни ҶТ аз 21.07.2010 № 621)*.

6. Тағйирот ба ҳуҷҷатҳои намояндагӣ ё филиалҳои иттиҳодияи ҷамъиятӣ бо ҳамон тартиб ва дар ҳамон мўҳлате, ки моддаи мазкур пешбинӣ намудааст, ворид карда мешавад *(Қонуни ҶТ аз 21.07.2010 № 621)*.

7. Қайди баҳисобгирии намояндагиҳо ё филиалҳои иттиҳодияи ҷамъиятӣ, аз ҷумла намояндагиҳо ва филиалҳои иттиҳодияи ҷамъиятии байналмилалӣ давлатҳои хориҷӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, намояндагиҳо ва филиалҳои иттиҳодияи ҷамъиятии байналмилалӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгирбуда бо асосҳои зерин рад карда мешавад:

- агар низомномаи намояндагиҳо ё филиалҳои иттиҳодияи ҷамъиятӣ ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон, муқаррароти моддаи 14 Қонуни мазкур ё дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон мухолифат кунанд;

- агар ҳуҷҷатҳои барои қайди баҳисобгирӣ зарур, ки номгӯи онҳоро Қонуни мазкур муайян кардааст, пурра пешниҳод нашуда бошанд ё маълумот дар ҳуҷҷатҳо бо тартиби муқаррарӣ расмӣ кунонида нашуда бошад ё ба мақоми номувофиқ пешниҳод гардида бошад;

- агар муқаррар гардад, ки дар ҳуҷҷатҳои таъсисии пешниҳодшуда маълумоти носоҳеҳ мавҷуд бошад *(Қонуни ҶТ аз 19.03.2013 № 962)*.

8. Дар сурати гум шудани Шаҳодатнома дар бораи қайди баҳисобгирии намояндагӣ ё филиали иттиҳодияи ҷамъиятӣ ва дигар ҳолатҳои зарурӣ мақоми бақайдгиранда бояд дар асоси ариза дар давоми 10 рӯз нусхаи (дубликати) онро диҳад.

9. Дар сурати рад кардани қайди баҳисобгирии намояндагӣ ё филиали иттиҳодияи ҷамъиятӣ ба аризадиҳанда дар ин бора дар шакли хаттӣ бо нишон додани муқаррароти мушаххаси қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки риоя накардани он боиси рад кардани қайди баҳисобгирии намояндагӣ ё филиали иттиҳодияи ҷамъиятӣ шудааст, хабар дода мешавад.

10. Дар бораи рад кардани қайди баҳисобгирии намояндагӣ ё филиали иттиҳодияи ҷамъиятӣ, инчунин дар бораи саркашӣ аз ин гуна баҳисобгирӣ ба суд шикоят кардан мумкин аст.

11. Рад кардани қайди баҳисобгирии намояндагӣ ё филиали иттиҳодияи ҷамъиятӣ барои такроран пешниҳод намудани ҳуҷҷатҳо чиҳати қайди баҳисобгирӣ монеъ намешавад, ба шарте, агар асосҳои, ки боиси раддия шудаанд, бартараф карда шуда бошанд.

12. Баррасии аризаи такрорӣ дар бораи қайди баҳисобгирии намояндагӣ ё филиали иттиҳодияи ҷамъиятӣ бо тартиби муайяннамудаи Қонуни мазкур сурат мегирад (*Қонуни ҶТ аз 19.03.2013 № 962*).

Моддаи 23. Рад кардани бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ ва тартиби шикоят аз болои он

1. Бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ дар асосҳои зерин рад карда мешавад:

- агар оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон, муқаррароти моддаҳои 14, 17 ва 18 Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифат кунанд;

- агар номгӯи пурраи ҳуҷҷатҳои барои бақайдгирии давлатӣ зарур, ки Қонуни мазкур муайян кардааст, пешниҳод карда нашуда бошад ё маълумот дар ҳуҷҷатҳо ба тартиби зарурӣ расмӣ кунонида нашуда бошанд ё ба мақомоти номувофиқ пешниҳод гардида бошанд;

- агар бо ҳамон ном иттиҳодияи ҷамъиятии қаблан ба қайд гирифташуда фаъолият намояд (*Қонуни ҶТ аз 21.07.2010 № 621*);

- агар муқаррар гардад, ки дар ҳуҷҷатҳои таъсисии пешниҳодшуда маълумоти носоҳеҳ мавҷуд бошад;

- агар номи иттиҳодияи ҷамъиятӣ ахлоқ, ҳисси миллӣ ва динии шаҳрвандонро таҳқир намояд.

2. Бо сабабҳои мувофиқи мақсад набудани таъсис ба рад кардани бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ роҳ дода намешавад.

3. Дар сурати рад кардани бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ ба аризадиҳандагон дар ин бора дар шакли хаттӣ бо нишон додани муқаррароти мушаххаси қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки вайрон кардани онҳо боиси рад кардани бақайдгирии давлатии ин иттиҳодия гардидааст, хабар дода мешавад.

4. Дар бораи рад кардани бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ, инчунин дар бораи саркашӣ аз ин гуна бақайдгирӣ ба суд шикоят кардан мумкин аст.

5. Рад кардани бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ барои такроран пешниҳод намудани ҳуҷҷатҳо чиҳати бақайдгирии давлатӣ монеъ намешавад, ба шарте, ки асосҳои боиси раддия бартараф карда шуда бошанд.

Баррасии аризаи такрорӣ дар бораи бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ бо тартиби пешбиникардаи Қонуни мазкур сурат мегирад.

Боби 3. Ҳуқуқ ва вазифаҳои иттиҳодияи ҷамъиятӣ

Моддаи 24. Ҳуқуқҳои иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Барои амалӣ намудани мақсадҳои оинномавӣ иттиҳодияи ҷамъиятӣ ҳуқуқ дорад:

- дар бораи фаъолияти худ озодона ахбор паҳн намояд;

- дар таҳияи қарорҳои мақомоти давлатӣ бо тартиб ва дар доираи пешбиникардаи Қонуни мазкур ва дигар қонунҳои иштирок намояд;

- маҷлисҳо, гирдиҳамоиҳо, намоишҳо, роҳпаймоиҳо ва дигар чорабиниҳои оммавиро бо тартиби пешбиникардаи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронад;

- мувофиқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон воситаҳои ахбори оммаро таъсис ва фаъолияти нашроиро анҷом диҳад;

- дар мақомоти давлатӣ, ташкилотҳо, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, суд ҳуқуқҳои худ, манфиатҳои қонунии аъзо ва иштирокчиёни худ, инчунин дигар шахрвандонро намояндагӣ ва ҳифз намояд;
 - аз рӯи масъалаҳои гуногуни ҳаёти ҷамъиятӣ бо ташаббусҳо баромад намояд, ба мақомоти давлатӣ пешниҳодҳо кунад;
 - аз мақомоти давлатӣ маълумоте гирад, ки барои иҷрои вазифаҳои оинномавӣ зарур аст, ба истиснои ҳолатҳои муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолияти истехсолӣ ва хоҷагиро, ки он ба иҷрои мақсаду вазифаҳои оинномавӣ мусоидат менамояд, анҷом диҳад, аз он ҷумла бо ёрии ташкилотҳои тичоратие, ки барои ин мақсадҳо таъсис дода мешаванд;
 - барои татбиқи фаъолияти оинномавӣ дар озмунҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ бо мақсади гирифтани фармоишҳои иҷтимоӣ, грантҳо, стипендияҳо ва дигар афзалиятҳои бо қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон манънагардида иштирок намояд;
 - бо шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ дар бораи ҳамкориҳои илмӣ ва техникаӣ, иқтисодӣ, молиявӣ ва истехсолӣ дар бораи расонидани хизмат ва иҷрои корҳои, ки ба татбиқи мақсад ва иҷрои вазифаҳои оинномавӣ нигаронида шудаанд, созишномаҳо бандад;
 - аз шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ дар шакли молу мулк ва маблағ кўмаки моддӣ қабул намояд аз *(Қонуни ҶТ аз 8.08.2015 № 1210)*;
 - мувофиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон корҳои илмӣ тадқиқотӣ ва лоиҳавию конструкториро амалӣ гардонад, лоиҳаю барномаҳои аз ҷиҳати иҷтимоӣ аҳамиятнокро аз санҷиши ҷамъиятӣ гузаронад, дар қори комиссияҳои муштарақ оид ба баррасии онҳо иштирок намояд, ба шарте ки ин намудҳои фаъолият дар оиннома пешбинӣ шуда бошанд;
 - ваколатҳои дигари муқаррарнамудаи қонунгузориҳо амалӣ намояд.
2. Амалӣ кардани ҳуқуқҳои номбаршудаи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, ки шахрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд ё бо иштироки онҳо таъсис гардидаанд, бо қонунҳо ё санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофкардаи Тоҷикистон метавонанд маҳдуд карда шаванд.

Моддаи 25. Вазифаҳои иттиҳодияи ҷамъиятӣ

Иттиҳодияи ҷамъиятӣ вазифадор аст:

- Конституция (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон ва меъёрҳои пешбиникардаи оинномаро риоя намояд;
- ҳар сол то 1-уми апрел ба мақомоти бақайдгиранда дар бораи идомаи фаъолияти худ маълумот, ки шакли он аз ҷониби Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад, пешниҳод намояд *(Қонуни ҶТ аз 19.03.2013 № 962)*;
- бо дархости мақомоти бақайдгиранда қарорҳои мақомоти роҳбарикунанда ва шахсони мансабдори иттиҳодияи ҷамъиятӣ, инчунин дар бораи фаъолияти худ гузориш пешниҳод намояд;
- намояндагони мақомоти бақайдгирандаро ба чорабиниҳои оммавие, ки иттиҳодияи ҷамъиятӣ мегузаронад, роҳ диҳад;
- ба намояндагони мақомоти бақайдгиранда дар қори шиносшавӣ бо фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ вобаста ба амалӣ намудани мақсадҳои оинномавӣ ва риояи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон мусоидат кунад;
- ҳар сол дар сомои худ ё сомои мақоми бақайдгиранда ҳисоботи молиявиро, ки дар он маълумоти муфассал оид ба даромад ва хароҷот дарҷ шудааст, ҷой диҳад *(Қонуни ҶТ аз 2.01.2019 № 1575)*;
- дар давоми на кам аз панҷ сол пас аз анҷоми муносибатҳои қорӣ маълумот дар бораи амалиёти анҷомдошудаи дохилӣ ва байналмилалӣ нигоҳ дорад *(Қонуни ҶТ аз 2.01.2019 № 1575)*;
- маълумот дар бораи мушаххаскунии шахсоне, ки фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятиро назорат ё идора мекунанд, аз ҷумла муассисон, аъзои мақомоти роҳбарикунанда ва назорату тафтишро нигоҳ дорад ва ба мақоми бақайдгиранда пешниҳод намояд *(Қонуни ҶТ аз 2.01.2019 № 1575)*.

Боби 4. Моликияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ

Моддаи 26. Моликияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Иттиҳодияи ҷамъияти, ки шахси ҳуқуқӣ мебошад, дар моликиятш биноҳо, иморатҳо, иншоот, фонди манзил, нақлиёт, таҷҳизот, асбобу анҷом, амволи таъиноти маданият маърифатӣ ва солимгардонӣ, маблағҳо, саҳмияҳо, қоғазҳои қиматнок ва дигар молу мулк дошта метавонад, ки барои таъминоти моддии фаъолияти оинномавии ин иттиҳодияи ҷамъиятӣ заруранд.

Дар моликияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ инчунин муассисаҳо, нашриёт, воситаҳои ахбори омма, ки аз ҳисоби маблағҳои ҳамин иттиҳодияи ҷамъиятӣ мувофиқи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон ва оинномаи он таъсис мегарданд ва ба даст оварда шудаанд, буда метавонанд.

2. Моликияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ мутобиқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Чумҳурии Тоҷикистон ҳифз карда мешавад.

3. Қонун метавонад намудҳои амволеро муқаррар намояд, ки аз нигоҳи амнияти давлатӣ ва ҷамъиятӣ ё мувофиқи санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофкардаи Тоҷикистон дар моликияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ буда наметавонанд.

Моддаи 27. Сарчашмаҳои ташаккули моликияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Моликияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ аз ҳисоби ҳаққи дохилшавӣ ва аъзоҳаққӣ, агар пардохти онҳоро оиннома пешбинӣ карда бошад, пардохтҳои ихтиёрӣ ва хайрияҳо, грантҳо, воридот аз лексияҳо, намоишгоҳҳо, лотереяҳо, музоядаҳо, чорабиниҳои варзишӣ ва дигар чорабиниҳои, ки бо тартиби муқаррарнамуда ва мувофиқи оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ гузаронида мешаванд, даромадҳо аз фаъолияти соҳибкорӣ ва намудҳои дигари фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ, ки қонун манъ накардааст, ташаккул меёбад.

2. Пардохтҳои ихтиёрӣ ва хайрияҳо, грантҳо, молу мулк, ки аз тарафи давлатҳои хориҷӣ, шахсони ҳуқуқӣ хориҷӣ, шахсони ҳуқуқие, ки бо иштироки субъектҳои хориҷӣ таъсис ёфтаанд, ташкилотҳои байналмилалӣ ва ҳаракатҳои ҷамъиятии байналмилалӣ, инчунин ба воситаи дигар шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ба иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ворид шудаанд, аз тарафи мақомоти бақайдгиранда дар Феҳристи кӯмаки башардӯстона ба иттиҳодияҳои ҷамъиятии Чумҳурии Тоҷикистон, ки пешбурди онро Ҳукумати Чумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад, сабт карда мешаванд. Лоихаҳои аз тарафи субъектҳои мазкур маблағгузоришаванда аз ҷониби иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ баъд аз огоҳонидани мақомоти бақайдгиранда амалӣ карда мешаванд. Шакли огоҳиномаро Вазорати адлияи Чумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд (*Қонуни ҚТ аз 8.08.2015 № 1210*).

Моддаи 28. Субъекти ҳуқуқи моликият дар ташкилоти ҷамъиятӣ

1. Ташкилоти ҷамъиятӣ субъекти ҳуқуқи моликият ба тамоми молу мулкҳои ташкилоти ҷамъиятӣ мебошад. Ҳар як узви алоҳидаи ташкилоти ҷамъиятӣ ба ҳиссаи молу мулкҳои ташкилоти ҷамъиятӣ тааллуқдошта ҳуқуқи моликият надорад.

2. Дар ташкилотҳои ҷамъияти, ки намоёндагӣ ва филиалҳо фаъолияти худро дар асоси низомномаҳои худ ва оинномаи ягонаи ин ташкилот амалӣ менамоянд, соҳиби моликият дар маҷмӯъ ташкилоти ҷамъиятӣ мебошад (*Қонуни ҚТ аз 19.03.2013 № 962*).

Моддаи 29. Субъекти ҳуқуқи моликият дар ҳаракати ҷамъиятӣ

Аз номи ҳаракати ҷамъиятӣ ҳуқуқи моликиятро ба молу мулк, ки ба ҳаракати ҷамъиятӣ тааллуқ дорад, инчунин молу мулк, ки аз ҳисоби маблағҳои худӣ барпо карда ва (ё) ба даст оварда шудаанд, мақомоти роҳбарикунандаи он амалӣ менамояд.

Моддаи 30. Хориҷ карда шуд

(*Қонуни ҚТ аз 20.03.2008 № 384*)

Моддаи 31. Фаъолияти соҳибкории иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Иттиҳодияи ҷамъиятӣ фаъолияти соҳибкориро тибқи талаботи Кодекси граждании Чумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардонад.

2. Иттиҳодияи ҷамъиятӣ метавонад бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон ширкатҳои хоҷагидорӣ, ҷамъиятҳо ва ташкилотҳои дигари хоҷагидориро таъсис намояд, инчунин молу мулкеро, ки барои пешбурди фаъолияти соҳибкорӣ таъин гардидааст, ба даст орад.

3. Даромадҳо аз фаъолияти соҳибкории иттиҳодияи ҷамъиятӣ дар байни аъзо ё иштирокчиёни ин иттиҳодия тақсим шуда наметавонанд ва бояд танҳо барои ба даст овардани мақсадҳои оинномавӣ

истифода шаванд. Иттиҳодияи ҷамъиятӣ маблағҳои худро метавонад барои мақсадҳои хайриявӣ истифода намояд, ҳатто агар ин дар оинномаи он нишон дода нашуда бошад.

Боби 5. Азнавташкिल्диҳӣ ва барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ

Моддаи 32. Азнавташкिल्диҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Азнавташкिल्диҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ бо қарори анҷуман, конференсия ё маҷлиси умумӣ амалӣ карда мешавад. Тартиби қабули қарорро қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ё оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ муайян мекунад.

2. Бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ, ки бо роҳи азнавташкिल्диҳӣ таъсис дода мешавад, бо тартиби пешбиникардаи Қонуни мазкур амалӣ мегардад.

3. Молу мулки иттиҳодияи ҷамъиятӣ, ки шахси ҳуқуқӣ мебошад, баъди азнавташкिल्диҳии он ба шахсони ҳуқуқӣ навтаъсис бо тартиби пешбиниамудаи Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон мегузарад.

Моддаи 33. Барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ бо қарори анҷуман, конференсия ё маҷлиси умумӣ мувофиқи оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ ё бо қарори суд тибқи тартиби пешбиникардаи Қонуни мазкур анҷом дода мешавад.

2. Молу мулке, ки дар натиҷаи барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ боқӣ мемонад, баъди қонунгардонидани талаботи кредиторон барои мақсадҳои пешбиникардаи оинномаи иттиҳодияи ҷамъиятӣ рағбат карда мешавад. Агар дар оиннома масъалаи тартиби ихтиёрдориҳои молу мулки иттиҳодияи ҷамъиятӣ барҳамдодашуда ҳал нашуда бошад, ин гуна қарор дар анҷуман, конференсия ё маҷлиси умумӣ дар баробари қарор дар бораи барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ қабул карда шуда, дар мавридҳои баҳснок бошад, ин масъала бо қарори суд ҳал карда мешавад. Қарор дар бораи истифодаи молу мулки боқимонда ба мақомоти бақайдгиранда рағбат карда мешавад.

3. Хориҷ карда шуд (*Қонуни ҶТ аз 21.07.2010 № 621*).

Моддаи 33(1). Бақайдгирии давлатии барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ

(*Қонуни ҶТ аз 21.07.2010 № 621*)

1. Анҷуман, конференсия ё маҷлиси умумии иттиҳодияи ҷамъиятӣ, ки дар бораи барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ қарор қабул намудааст, вазифадор аст дар бораи қабули чунин қарор бетаъхир ба мақоми бақайдгиранда хабар диҳад (*Қонуни ҶТ аз 19.03.2013 № 962*).

2. Мақоми бақайдгиранда қарорро дар бораи барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ гирифта, риоягардидани қоидаҳои барҳамдиҳиро месанҷад ва вобаста ба натиҷаи санҷиш ба Феҳристи ягонаи давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ дар хусуси дар чараёни барҳамдиҳӣ қарор доштани иттиҳодияи ҷамъиятӣ маълумот ворид менамояд.

3. Барои бақайдгирии давлатии барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ бояд ҳуҷҷатҳои зерин пешниҳод карда шаванд (*Қонуни ҶТ аз 19.03.2013 № 962*):

- ариза;
- нусхаи қарор дар бораи барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ;
- нусхаҳои аслии ҳуҷҷатҳои таъсисӣ, Шаҳодатнома дар бораи бақайдгирии давлатии иттиҳодияи ҷамъиятӣ;
- ҳуҷҷат аз мақомоти андоз оид ба қарздор набудани иттиҳодияи ҷамъиятӣ аз бучет.

4. Мақоми бақайдгиранда дар муддати даҳ рӯз аз лаҳзаи ба охир расидани чараёни барҳамдиҳӣ вазифадор аст:

- риояшудани тартиби барҳамдиҳиро санҷад;
- ба Феҳристи ягонаи давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ дар бораи барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ маълумот ворид намояд;
- аз Феҳристи ягонаи давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ нусха диҳад.

5. Иттиҳодияи ҷамъиятӣ, намоёндагӣ ё филиалҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ аз рӯзи ба Феҳристи ягонаи давлатии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ворид намудани маълумоти дахлдор барҳамхӯрда ба ҳисоб мераванд (*Қонуни ҶТ аз 21.07.2010 № 621*).

Боби 6. Назорат ба фаъолияти иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ

Моддаи 34. Назорат ба фаъолияти иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ

1. Назорати риояи дақиқ ва иҷрои яххелаи қонунҳоро аз тарафи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва прокурорҳои ба он тобеъ амалӣ менамоянд.

2. Мақомоти бақайдгиранда мувофиқати фаъолияти иттиҳодияҳои ҷамъиятиро ба мақсадҳои оинномавии онҳо назорат мекунад. Тартиби санҷиши фаъолияти оинномавии иттиҳодияҳои ҷамъиятиро Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ менамояд. Мақомоти бақайдгиранда ҳуқуқ дорад (*Қонуни ҶТ аз 8.08.2015 № 1210*):

- аз мақомоти роҳбарикунандаи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ҳуҷжатҳои амрдиҳанда, қарорҳо ва гузоришҳоро мувофиқи моддаи 15 Қонуни мазкур талаб намояд;

- намояндагони худро барои иштирок кардан дар чорабиниҳои оммавие, ки иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ мегузаронанд, фириштад;

- дар сурати ошкор намудани ҳодисаҳои аз тарафи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ вайрон кардани қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ё аз тарафи онҳо содир кардани амалиёте, ки ба мақсадҳои оинномавиашон муҳолифат мекунад, мақомоти роҳбарикунандаи ин иттиҳодияҳо хаттӣ огоҳонида, дар он асосҳои мушаххаси огоҳонида шудани онҳоро нишон диҳад.

Огоҳиномаи хаттиро, ки мақомоти бақайдгиранда раво донистааст, иттиҳодияи ҷамъиятӣ бояд дар давоми як моҳ баррасӣ намояд.

3. Мақомоти андоз ба сарчашмаҳои даромади иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, андозаи маблағҳои бадастдаровардаи онҳо ва пардохти андозҳоро мувофиқи Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон назорат мекунад.

4. Назорат ва тафтиши аз тарафи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ иҷро карда шудани меъёрҳо ва стандартҳои мавҷудаи экологӣ, сўхторнишонӣ, зиддиэпидемиологӣ ва ғайраро тибқи қонун мақомоти давлатии ваколатдор амалӣ менамоянд.

5. Мақоми бақайдгиранда уҳдадор аст, мутобиқи талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи муқовимат ба қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастдарода, маблағгузориҳои терроризм ва маблағгузориҳои паҳнкунии силоҳи қатли ом" ба мақоми ваколатдори муқовимат ба қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастдарода, маблағгузориҳои терроризм ва маблағгузориҳои паҳнкунии силоҳи қатли ом маълумот пешниҳод намояд, агар шубҳа ё асоси кофӣ барои гумонбар шудан мавҷуд бошад, ки иттиҳодияи ҷамъиятӣ василаи рӯпӯшкунанда барои ҷамъовариҳои маблағ аз тарафи ташкилоти террористӣ ва экстремистӣ мебошад ё ҳамчун канал барои маблағгузориҳои терроризм, экстремизм ва маблағгузориҳои паҳнкунии силоҳи қатли ом бо мақсади канорагирӣ аз чораҳои ғайрифаволигардонии доройҳо, пинҳон ё рӯпӯш кардани барориши пинҳонии маблағҳои бо мақсадҳои қонунӣ таъиншуда ба манфиати террористон ва экстремистон ё ташкилотҳои террористӣ ва экстремистӣ равонашуда истифода мешавад (*Қонуни ҶТ аз 2.01.2019 № 1575*).

Моддаи 35. Боздоштани фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Дар сурати аз тарафи иттиҳодияи ҷамъиятӣ риоя накардани муқаррароти Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва содир намудани амалҳои муҳолифи мақсадҳои оинномавӣ Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё прокурорҳои тобеи он ба мақомоти роҳбарикунандаи иттиҳодияи мазкур дар бораи бетаъхир бартараф намудани қонуншиканӣ амри хаттӣ ва ба мақомоти бақайдгиранда огоҳиномаи хаттӣ фириштада, мўҳлати бартараф намудани онҳоро муқаррар менамояд.

2. Агар дар мўҳлати муайяншуда қонуншиканиҳое, ки асоси баровардани амри хаттӣ ё огоҳиномаи хаттӣ гаштаанд, бартараф карда нашаванд, Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё прокурорҳои тобеи он ё мақомоти бақайдгиранда ҳуқуқ доранд ба суд бо аризаи даъвогӣ дар хусуси боздоштани фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ муроҷиат намояд.

Дар ин маврид суд метавонад фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятиро ба мўҳлати то се моҳ боздорад.

3. Фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ, инчунин бо тартиб ва асосҳои пешбиникардаи дигар қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонад боздошта шавад.

4. Тартиби боздоштани фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятиро дар сурати қорӣ кардани вазъияти фавқуллода дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон қонун муайян менамояд.

Моддаи 36. Оқибатҳои боздоштани фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Дар сурати боздоштани фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ ҳуқуқи он чун муассиси воситаҳои ахбори омма, фаъолияти воситаҳои ахбори оммаи таъсисдодаи он боздошта мешавад, ба вай ташкил кардан ва гузаронидани маҷлисҳо, гирдиҳамоиҳо, намоишҳо, роҳпаймоиҳо ва дигар чорабиниҳои оммавӣ, истифодабарии амонатҳои бонкӣ, ба истиснои ҳисобу китобҳо оид ба фаъолияти хоҷагӣ ва шартномаҳои меҳнатӣ, ҷуброни зараре, ки бо амали ӯ расонида шудааст, пардохти андозҳо, боҷҳо ва ҷаримаҳо манъ аст (*Қонуни ҶТ аз 19.03.2013 № 962*).

2. Агар дар давоми мӯҳлати муқарраршудаи боздоштани фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ қонуншиканиҳо, ки асоси боздоштани фаъолияти он гардидаанд, бартараф карда шаванд, иттиҳодияи ҷамъиятӣ фаъолияти худро бо қарори суде, ки фаъолиятро боздоштааст, давом медиҳад.

Моддаи 37. Асосҳои барҳам додан ва манъ кардани фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ

1. Асосҳои барҳам додани иттиҳодияи ҷамъиятӣ ё манъ кардани фаъолияти он инҳо мебошанд:

- ҳуқуқ ва озодиҳои инсон ва шаҳрвандро риоя накардани иттиҳодияи ҷамъиятӣ;

- Конститутсияи (Сарқокунӣ) Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунҳои конституционӣ, қонунҳо ё дигар санадҳои меъриии ҳуқуқи Ҷумҳурии Тоҷикистонро риоя накардани иттиҳодияи ҷамъиятӣ ё аз тарафи иттиҳодияи ҷамъиятӣ мунтазам анҷом додани фаъолияти, ки ба мақсадҳои оинномавии он муҳолифат менамояд;

- аз тарафи иттиҳодияи ҷамъиятӣ бартараф накардани кирдорҳои, ки барои баровардани амри хаттӣ ё огоҳиномаи хаттӣ тибқи талаботи моддаи 35 Қонуни мазкур асос гардидаанд.

2. Ариза дар бораи барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ бо асосҳои дар моддаи мазкур нишондодашуда аз тарафи мақомоти бақайдгиранда ё Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё прокурорҳои тобеи он, новобаста ба татбиқи чораҳои пешбиникардаи моддаи 35 Қонуни мазкур, ба суд пешниҳод карда мешавад.

3. Барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ бо ҳалномаи суд маънои онро дорад, ки фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ, сарфи назар аз мавҷудияти бақайдгирии давлатии он, манъ карда мешавад, инчунин асос барои барҳамдиҳии ҳамаи шахсони ҳуқуқи таъсисдодаи он, баромадан аз ҷамъияту ширкатҳои хоҷагидор ё қатъ гардидани иштироки он дар фаъолияти дигар шахсони ҳуқуқӣ мегардад. Иттиҳодияи ҷамъиятии барҳамдодашуда бо номи дигар сабт шуда наметавонад (*Қонуни ҶТ аз 19.03.2013 № 962*).

4. Агар суд аризаро дар бораи барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ ё манъ кардани фаъолияти он қонеъ нагардонад, иттиҳодияи ҷамъиятӣ баъди эътибори қонунӣ пайдо кардани ҳалномаи суд фаъолиятро давом медиҳад.

5. Фаъолияти иттиҳодияи ҷамъиятӣ, ки шахси ҳуқуқӣ намебошад, мувофиқи ҳалномаи суд бо тартиб ва асосҳои барои барҳамдиҳии иттиҳодияи ҷамъиятӣ - шахси ҳуқуқи пешбиникардаи Қонуни мазкур метавонад манъ карда шавад.

Боби 7. Робитаҳои байналмилалии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ. Иттиҳодияҳои ҷамъиятии байналмилалӣ

Моддаи 38. Робитаҳои байналмилалии иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ

1. Иттиҳодияҳои ҷамъиятии Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонанд тибқи оинномаҳои худ ба ташкилотҳои ҷамъиятии байналмилалӣ шомил гардида, ҳуқуқ ва ӯҳдадориҳои ба мақомоти ин ташкилотҳои ҷамъиятии байналмилалӣ мувофиқро ба даст оранд, алоқаю робитаҳои мустақими байналмилалиро ба роҳ монда, бо ташкилотҳои ҷамъиятии (ғайритиҷоратӣ ва ғайриҳуқуматии) хориҷӣ созишномаҳо банданд.

2. Иттиҳодияҳои ҷамъиятии Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонанд дар давлатҳои хориҷӣ дар асоси санадҳои ҳуқуқи байналмилалии эътирофнамудаи Тоҷикистон ва қонунгузори ин давлатҳо ташкилот, намояндагӣҳо ва филиалҳои худро таъсис намоянд. Он иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, ки дар давлатҳои хориҷӣ ташкилот, намояндагӣҳо ва филиалҳои худро таъсис додаанд, мувофиқи моддаи 12 Қонуни мазкур иттиҳодияи ҷамъиятии байналмилалӣ эътироф карда мешаванд ва бояд бо тартиби муқарраркардаи Қонуни мазкур аз нав ба қайд гирифта шаванд (*Қонуни ҶТ аз 19.03.2013 № 962*).

Моддаи 39. Фаъолияти ташкилотҳои ҷамъиятии (ғайритиҷоратӣ ва ғайриҳуқуматии) давлатҳои хориҷӣ дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Бақайдгирии давлатии ташкилотҳои ҷамъиятии (ғайритиҷоратӣ ва ғайриҳуқуматии) давлатҳои хориҷӣ ё қайди баҳисобгирии намояндагиву филиалҳои онҳо дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода мешавад (*Қонуни ҶТ аз 19.03.2013 № 962*).

2. Барои бақайдгирии давлатии ташкилотҳои ҷамъиятии (ғайритиҷоратӣ ва ғайриҳукумати) давлатҳои хориҷӣ ё қайди баҳисобгирии намояндагиву филиалҳои онҳо дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ғайр аз ҳуҷҷатҳои дар моддаҳои 21 ва 22 Қонуни мазкур муайянгардида ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи вазъи ҳуқуқии ташкилотҳои ҷамъиятии (ғайритиҷоратӣ ва ғайриҳукумати) давлатҳои хориҷӣ талаб карда мешаванд, ки аз ҷониби мақомоти мутасаддии давлати хориҷӣ омода, тасдиқ ва ё пешниҳод шудаанд ([Қонуни ҶТ аз 19.03.2013 № 962](#)).

3. Ҳуҷҷатҳои дар қисми 2 моддаи мазкур зикргардида бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон бояд тасдиқ (легализатсия) карда шаванд ё ба онҳо апостил гузошта шавад, агар дар санадҳои ҳуқуқии байналмилалии эътирофнамудаи Тоҷикистон тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад ([Қонуни ҶТ аз 23.11.2015 № 1242](#)).

4. Ҳуҷҷатҳои ба забони хориҷӣ омодагашта, ки ба мақомоти адлия пешниҳод мегарданд, бояд ба забони давлатӣ ва забони муоширати байни миллатҳо тарҷума карда шуда, тариқи нотариалӣ тасдиқ гарданд.

5. Баъди бақайдгирии давлатии ташкилотҳои ҷамъиятии (ғайритиҷоратӣ ва ғайриҳукумати) давлатҳои хориҷӣ ё қайди баҳисобгирии намояндагиву филиалҳои онҳо дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳайати коркунони он бояд дар Вазорати қорҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон аккредитатсия карда шаванд ([Қонуни ҶТ аз 19.03.2013 № 962](#)).

6. Ташкилотҳои ҷамъиятии (ғайритиҷоратӣ ва ғайриҳукумати) давлатҳои хориҷӣ ё намояндагиву филиалҳои онҳо дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолияти худро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ менамоянд ([Қонуни ҶТ аз 19.03.2013 № 962](#)).

7. Фаъолияти ташкилотҳои ҷамъиятии (ғайритиҷоратӣ ва ғайриҳукумати) давлатҳои хориҷӣ ё намояндагиву филиалҳои онҳо, ки ба қайди давлатӣ ё қайди баҳисобгирӣ гирифта нашудаанд, дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон, манъ аст ([Қонуни ҶТ аз 19.03.2013 № 962](#)).

8. Тартиб ва мӯҳлатҳои анҷом додани қайди баҳисобгирии намояндагиву филиалҳои ташкилотҳои ҷамъиятии (ғайритиҷоратӣ ва ғайриҳукумати) давлатҳои хориҷӣ мутобиқи моддаи 22 Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад ([Қонуни ҶТ аз 21.07.2010 № 621](#), аз [19.03.2013 № 962](#)).

Боби 8. Муқаррароти хотимавӣ

Моддаи 40. Ҷавобгарӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур бо тартиби муқарраркардаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 41. Бақайдгирии иттиҳодияҳои ҷамъиятие, ки то мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур таъсис гардидаанд

1. Муқаррароти Қонуни мазкур дар бораи бақайдгирии давлатӣ ба иттиҳодияҳои ҷамъиятие, ки то мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур таъсис дода шудаанд, низ татбиқ мегарданд.

2. Оинномаҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятие, ки то мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур таъсис гардидаанд, бояд ба талаботи Қонуни мазкур мувофиқ карда шаванд. Оинномаҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятии амалкунанда танҳо дар он қисмате татбиқ мегарданд, ки ба Қонуни мазкур муҳолифат нашошта бошанд.

3. Иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, ки то мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур таъсис дода шудаанд, на дертар аз 1 январи соли 2008 бо озод кардан аз пардохти бочи давлатӣ бояд аз нав ба қайди давлатӣ гирифта шаванд.

4. Иттиҳодияҳои ҷамъиятие, ки дар мӯҳлати муқарраркардаи ҳамин модда расмиёти аз нав бақайдгириро нагузаштаанд, ҳуқуқи шахси ҳуқуқиро гум мекунанд ва шаходатномаҳо дар бораи бақайдгирии онҳо бо қарори мақомоти бақайдгиранда безътибор дониста мешаванд. Чунин ҳолат онҳоро аз иҷрои ўҳдадорихоӣ ба зиммаи худ гирифтаашон озод наменамояд.

Моддаи 42. Дар бораи безътибор донистани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ"

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 21 майи соли 1998 "Дар бораи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ" (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, 1998. № 10, мод. 139) аз эътибор соқит дониста шавад.

Моддаи 43. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон Э. Раҳмонов

ш. Душанбе

12 майи соли 2007 № 258

ҚАРОРИ МАҶЛИСИ НАМОЯНДАГОНИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Оид ба қабул намудани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ"

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ" қабул карда шавад.

2. Қарори Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 14 феввали соли 2007, №489 "Оид ба қабул намудани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ" (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 2007, №2, мод. 105) аз эътибор соқит дониста шавад.

Раиси

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии

Ҷумҳурии Тоҷикистон С. Хайруллоев

ш. Душанбе

25 апрели соли 2007 № 561

ҚАРОРИ МАҶЛИСИ МИЛЛИИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Оид ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ"

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистонро "Дар бораи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ" баррасӣ намуда, қарор мекунад:

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ" ҷонибдорӣ карда шавад.

Раиси Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии

Ҷумҳурии Тоҷикистон М.Убайдуллоев

ш. Душанбе

30 апрели соли 2007 № 310